Dosarul nr. 1a-842/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
1-21101240-02-1a-04092024 Judecător Elena UNGUREANU

D E C I Z I E
în numele Legii

27 noiembrie 2024 **mun.Chişinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Oxana ROBU
Judecători Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN
Grefier Cristina TOFAN

Cu participarea:
- Procurorului – Svetlana ȚURCANU
- Apărătorului inculpatului BÎRSAN Marcu - avocat Anatolie JEREGHI
- Inculpatului - BÎRSAN Marcu (*prin teleconferință*)

În lipsa:
- Părții vătămate - Alexandru LEȘAN (*fiind citat în mod legal*)

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelurile declarate de acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, de avocatul Anatolie JEREGHI în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu și de inculpatul BÎRSAN Marcu împotriva Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, pronunțată în cauza penală de învinuire lui:

> **BÎRSAN Marcu**, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****, originar din r-nul *****, domiciliat în or. *****, str.*****, studii medii, concubinaj, un copil minor la întreținere, nesupus militar, nu are titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, posedă limba în care se desfășoară procesul, anterior condamnat,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) şi f) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 07.07.2021 - 30.07.2024;
Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 04.09.2024 – 27.11.2024;
Procedura citării legale a fost executată.

Asupra apelurilor declarate de către acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, de avocatul Anatolie JEREGHI_în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu și de inculpatul BÎRSAN Marcu împotriva Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă:

1. *Prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024,* BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, și în baza acestei Legi, i i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de 3 (trei) ani și 5 (cinci) luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost aplicată în privința lui BÎRSAN Marcu măsura preventivă – arestul preventiv, până la rămânerea definitivă a sentinței.

Termenul executării pedepsei privința lui BÎRSAN Marcu, urmează a fi calculat din data pronunțării sentinței-30.07.2024.

Corp delict: telefonul mobil de model „LG E730”, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Buiucani – în temeiul art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, urmează a fi restituit lui LEȘAN Alexandru, după rămânerea definitivă a sentinței.

2. *Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că,* inculpatul, ***BÎRSAN Marcu***, la o dată nestabilită de organul de urmărire penală în urma înțelegerii prealabile și de comun acord cu persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, având un plan dinainte elaborat al activității infracționale comune, s-au organizat în prealabil pentru comiterea infracțiunii, ulterior, în vederea realizării intenției infracționale, la data de 12 august 2017, aproximativ la orele 02:00 min., BÎRSAN Marcu, urmărind scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, în timp ce se afla în parcul „*****”, la intrarea din apropierea intersecției străzilor *****, mun. Chișinău, s-a apropiat de LEȘAN Alexandru, cu care a iscat un conflict, urmare la care i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii în regiunea feții, în timp ce LEȘAN Alexandru încerca să se apere, o persoană neidentificată de organul de urmărire penală i-a aplicat o lovitură cu un obiect necunoscut în regiunea occipitală, de la care ultimul a căzut jos, după care BÎRSAN Marcu în mod deschis i-a sustras din buzunarul drept al sorților un telefon mobil de model „LG E-370”, în care era introdusă cartelă SIM cu nr.*****, la prețul de 1000 lei și din buzunarul stâng a sustras mijloace bănești în sumă de 150 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Alexandru LEȘAN, o daună materială în sumă totală de 1150 lei.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, inculpatul BÎRSAN Marcu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. .187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod

penal al Republicii Moldova calificând-o după indicii: „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile”.*

3. *Nefiind de acord cu Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată*, *a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului casarea parțială a Sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 30.07.2024 în partea stabilirii pedepsei inculpatului BÎRSAN Marcu, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care: inculpatului BÎRSAN Marcu, reușind din sancțiunea articolului 187 alin.(2), lit. b), e), f), CP, coroborat cu art. 70 alin.(3), Cod Penal ai stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, fără amendă, într-un penitenciar de tip semiînchis*

În motivarea apelului acuzarea a invocat că, în cadrul urmăririi penale au fost acumulate probe suficiente pentru a-l acuza pe inculpat de faptele expuse mai sus, probe care ulterior au și fost examinate și cercetate în cadrul ședinței de judecată publice, în care şi-au găsit confirmare şi au fost apreciate de către instanța de judecată ca pertinente, concludente și utile și puse la baza sentinței de condamnare, menționată supra.

Reține acuzarea că instanța nu corect i-a individualizat pedeapsa lui BÎRSAN Marcu în baza art. 187 alin.(2), Cod Penal, deși a menționat în sentință, că potrivit art. 70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate. Astfel, infracțiunea de jaf prevăzută de art. 187 alin.(2), Cod Penal face parte din categoria infracțiunilor grave şi se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale. În aceste condiții instanța trebuia să-i aplice o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani şi 6 luni.

Invocă că potrivit prevederilor art. 61 CP RM, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului. Pe lângă scopul de prevenire în săvârșirea de noi infracțiuni legea penală apără împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile şi libertățile acesteia.

Consideră acuzarea, că realizarea scopului pedepsei penale inclusiv prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului precum și restabilirea echității sociale va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de mediul normal de viață şi scopul pedepsei stabilit în art. 61 alin.(2) CP, cât și corectarea şi reeducarea inculpatului poate fi atins numai cu aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate pe un termen de 3 ani 6 luni.

4. *Ca urmare a dezacordului cu Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, avocatul Anatolie JEREGHI în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu, a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 30.07.2024 rejudecarea cauzei şi emiterea*

unei decizii de achitare în privința Iui BÎRSAN Marcu, deoarece fapta nu a fost comisă de inculpat.

În motivarea apelului apărarea a invocat că, la emiterea sentinței, instanța de judecată, contrar prevederilor art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală, nu a verificat și apreciat probele cercetate, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar argumentele reținute în vederea expunerii soluției sale, contrazic circumstanțele de fapt stabilite prin probele cercetate.

Potrivit circumstanțelor de fapt constată că, în cauza penală de învinuirea inculpatului BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) Cod penal, prezumția de nevinovăție a inculpatului prevalează, sarcina probei revenindu-i părții acuzării, sarcină cu care aceasta din urmă nu s-a isprăvit. Or, în cadrul ședinței de judecată acuzatorul de stat nu a prezenta probe care din acolo de orice dubi au demonstrat vinovăția lui BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii incriminate şi anume sustragerea în mod deschis a telefonului mobil de la partea vătămată LEȘAN Alexandru.

Indică că la acest capitol instanța de apel urmează să rețină că fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești partea vătămată LEȘAN Alexandru a declarat că*,* fiind la pamând a observat ca prin ceață cum persona care purta glugă pe cap îl căuta prin buzunare. Nu poate spune dacă e persoana care Ia moment este în sală de judecată, la moment nu poate spune dacă este persoana din sală de judecată ce a cerut o țigară*,* persoana ceea era de o înălțime aproximativ de 170. La poliție i-au fost prezentate poze color şi persoana a recunoscut-o după corpolență. Potrivit materialelor dosarului penal şi probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată la faza de urmărire penală a fost efectuată prezentarea spre recunoaștere în baza pozelor alb - negru fiind vizibilă doar fața persoanelor prezentate spre recunoaștere, astfel nu este clar cum partea vătămată a recunoscut persoana după corpolență, în situația în care pe pozele prezentare în procesul verbal de prezentare spre recunoaștere nu se vedea corpul persoanelor prezentate spre recunoaștere. Mal mult ca atât în ședința de judecată fiind prezent pe viu inculpatul BÎRSAN Marcu, partea vătămată nu la recunoscut pe ultimul ca fiind persoana care i-a umblat prin buzunare sau persoana care i-a cerut o țigară.

Constată apărarea că, fapta incriminată lui BÎRSAN Marcu nu a fost comisă de către acest, iar faptul că ultimul anterior a mai fost condamnat pentru comiterea faptelor similare nu înseamnă că el a comis și acest jaf asupra părții vătămate LEȘAN Alexandru care de fapt nici nu ia recunoscut ca fiind persoana care a comis infracțiunea.

5. *La fel la data de 22.08.2024, inculpatul BÎRSAN Marcu a declarat apel, împotriva Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024,* prin care a solicitat admiterea apelului declarat, casarea sentinței atacate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță într-un alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul a rezumat că nu este de acord cu soluția instanței de judecată prin care a emis o sentință de condamnare, astfel sentința fiind emisă contra prevederilor art. 5 CEDO, care reține că nici o persoană nu poate fi condamnată în

baza dubiilor și presupunerilor, motiv din care inculpatul a solicitat casarea sentinței cu remiterea acesteia în vederea rejudecării în prima instanță.

6. *Conform art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunţării sentinţei integrale, dacă legea nu dispune altfel.*

În acest context se indică și pct. 6.1 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părţile care au fost prezente la pronunţarea hotărîrii termenul curge de la pronunţare. În cazul cînd acestea au lipsit sau redactarea hotărîrii a fost amînată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinţei.

Raportînd normele legale precitate la circumstanţele speţei, Colegiul Penal consideră apelurile declarate ca fiind depus în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 a fost pronunțată public la data de 30 iulie 2024.

Astfel Colegiul reține că acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, a primit copia Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 la data de 01.08 2024, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei penale (f.d. 74), iar cererea de apel a fost depusă la data de 13.08.2024 , fapt ce se atestă prin ștampila instanței de judecată (a se vedea f.d. 83), prin urmare Colegiul reține că apelul acuzatorului de stat ca fiind depus în termenul legal prevăzut de lege.

În continuare Colegiul reține că avocatul Anatolie JEREGHI care acționează în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu a primit copia Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 la data de 31 iulie 2024, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei penale (f.d. 73), iar cererea de apel a fost depusă la data de 01.08.2024 , fapt ce se atestă prin ștampila instanței de judecată (a se vedea f.d. 875), prin urmare Colegiul reține că apelul apărării ca fiind depus în termenul legal prevăzut de lege.

Totodată Colegiul penal reține că inculpatul BÎRSAN Marcu, fiind deținut în Penitenciarul nr. 4 Cricova, instanța de judecată a remis copia sentinței la data de 06.08.2024 prin intermediul poștei terestre, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc(f.d. 82), iar cererea de apel de inculpat a fost depusă la data de 22.08.2024 (f.d. 89), prin urmare Colegiul apreciază că apelul declarat de inculpatul BÎRSAN Marcu ca fiind depus în termen având în vedere că copia sentinței din 30.07.2024 a fost remisă în adresa instituției penitenciare unde se deține inculpatul prin intermediul poștei terestre, iar la materialele cauzei nu se atestă dovada recepționării de către inculpat a sentinței, astfel Colegiul reține că apelul declarat de inculpat este depus în termenul legal prevăzut de lege.

Prin urmare Colegiul penal, verificând acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens**,** consideră apelurile declarate în termen, fiind respectate prescripțiile art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală.

7. ***Procedura citării legale a fost îndeplinită.***

În ședința instanței de apel, avocatul Anatolie JEREGHI care acționează în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiat apelul declarat de procuror. Cu referire la apelul depus de către apărare în interesele lui BÎRSAN Marcu solicită să fie admis, casata sentința instanței de fond cu pronunțarea pe caz unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanța prin care să fie emisă o decizie de achitare a inculpatului din motivul că fapta nu a fost comisă de către inculpat. În cadrul ședinței de judecata fiind audiată partea vătămată, ultimul nu a recunoscut pe inculpat ca fiind persoana care a cerut în acea seara țigară sau persoana care a aplicat lovitura sau persoana care i-a îmblat în buzunare și a luat telefonul. Fiind întrebat partea vătămată în cadrul ședinței de judecata referitor la acel proces-verbal de recunoaștere de la faza de urmărirea penală, ultimul a declarat că la faza de urmărirea penală a fost prezentate poze incolor în mărimea în statura persoanei. Și a recunoscut persoana care le-ar fi atacat și le-ar fi luat telefonul după statura acestuia. Examinând în cadrul ședinței de judecata proces-verbal de prezentare spre recunoaștere constată că acesta este un proces-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografii. Deci este doar fața persoanei, este evident că nu putea cumva partea vătămată să recunoască persoana care a atacat după statura ori pe pozele respective se vede doar fața. Important că în cadrul ședinței de judecata fiind prezentat pe viu în sala de ședința de judecata inculpatul, partea vătămată nu a recunoscut în acesta persoana care le-a atacat. Din aceste considerente consideră că învinuirea nu a fost confirmată se bazează doar pe presupuneri și pe probe. Solicită admiterea apelului declarat de către avocat în numele inculpatului. Apelul inculpatului solicită să fie repus în termen.

În ședința instanței de apel, inculpatul BÎRSAN Marcu a solicitat admiterea cererii de apel declarate de apărare și de către acesta ca fiind întemeiate și motivate, iar referitor la cererea de apel depusă de acuzatorul de stat a solicitat respingerea acestuia.

În ședința instanței de apel acuzatorul de stat, procurorul Svetlana ȚURCANU a indică că sentința instanței de fond este contestată de către acuzatorul de stat. Sentința a fost contestată în partea individualizării pedepsei penale. Instanța de fond la calcularea pedepsei prin prisma art.70 alin.(3) a făcut un calcul greșit. Și din pedeapsa maximă stabilită de norma penală de 7 ani, în jumătate după cum prevede art.70 alin.(3) este de 3 ani 6 luni după cum solicită acuzatorul de stat și nicidecum de 3 ani 5 luni după cum instanța de fond a individualizat. Totodată solicită că apelul declarat de către procuror să fie admis și din alte motive, întrucât pe caz au intervenit modificări în art.126, urmează a fi exclus lit. f) proporții considerabile. Referitor la apelul avocatului în interesele inculpatului prin care solicită achitare solicită să fie respins ca unul neîntemeiat. A fost dovedită cu certitudine vinovăția lui BÎRSAN Marcu de infracțiunea imputată. Referitor la apelul declarat de către inculpat prin care solicită achitare, solicită să fie respins ca depus peste termen. Pentru că sentința a fost emisă la data de 30.07.2024, iar inculpatul depune apelul la data de 23.08.2024 fiind depus tardiv cu 7 zile. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecata din 03.07.2024 când a fost stabilită data pronunțării de 30.07.2024 a fost prezent și inculpatul, dumnealui cunoscând data pronunțării sentinței.

Partea vătămată LEȘAN Alexandru, fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, nu a

comunicat instanței motivele neprezenții, și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia. Cu referire la prevederile art. 412 alin.(5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

8. *Colegiul penal, audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenți, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, și de a admite apelurile declarate de avocatul Anatolie JEREGHI în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu, precum și apelul declarat de inculpatul BÎRSAN Marcu, inclusiv din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, de a casa parțial Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele ce succed.*

9. În conformitate cu art. 400 alin.(1) Cod procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârşire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.*

Potrivit prevederilor art. 409 Cod de procedură penală *(1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.*

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *(1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

Conform prevederilor art. 415 alin.(1) Cod procedură penală al Republicii Moldova, *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:* pct. 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat; *pct. 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât şi în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor

motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

În suportul celor enunțate supra sunt îndrumătoare şi prevederile pct.14.7. al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22, din 12.12.2005, „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel", unde se menționează că, „în sensul cerințelor art.414 CPP al Republicii Moldova, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 CPP al Republicii Moldova".

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță şi care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate şi hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât şi în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar şi motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

10. Cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în corespundere cu cerințele art.101 Cod de procedură penală, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal constată temeiuri de a casa sentința parțial în partea calificării acțiunilor inculpatului BÎRSAN Marcu în baza art. 187 alin.(2) lit.b), e), f) Codul penal, având în vedere că la examinarea apelului, a intervenit o Lege mai blândă și anume care determină caracterul considerabil al prejudiciului cauzat prin infracțiune și prin Legea nr.136 din 06.06.2024, publicată în M.O. nr.245-246 din 07.06.2024, în vigoare din 07.09.2024 (cu unele excepții), au fost operate modificări la Codul Penal privind noțiunea de proporții considerabile, precum și aprecierea și calificarea valorii bunurilor sustrase, motiv din care se impune necesitatea excluderii agravantei „cu cauzarea de daune în proporții considerabile" reținute în sarcina inculpatului BÎRSAN Marcu.

În ședința de judecată în instanța de apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în instanța de fond.

Conform art. 24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art. 26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

11. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor administrate de instanța de fond, instanța de apel ***constată***:

BÎRSAN Marcu, la o dată nestabilită de organul de urmărire penală în urma înțelegerii prealabile și de comun acord cu persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, având un plan dinainte elaborat al activității infracționale comune, s-au organizat în prealabil pentru comiterea infracțiunii, ulterior, în vederea realizării intenției infracționale, la data de 12 august 2017, aproximativ la orele 02:00 min., BÎRSAN Marcu, urmărind scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, în timp ce se afla în parcul „*****”, la intrarea din apropierea intersecției străzilor *****, mun. Chișinău, s-a apropiat de LEȘAN Alexandru, cu care a iscat un conflict, urmare la care i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii în regiunea feței, în timp ce LEȘAN Alexandru încerca să se apere, o persoană neidentificată de organul de urmărire penală i-a aplicat o lovitură cu un obiect necunoscut în regiunea occipitală, de la care ultimul a căzut jos, după care BÎRSAN Marcu în mod deschis i-a sustras din buzunarul drept al sorților un telefon mobil de model „LG E-370”, în care era introdusă cartelă SIM cu nr.*****, la prețul de 1000 lei și din buzunarul stâng a sustras mijloace bănești în sumă de 150 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Alexandru LEȘAN, o daună materială în sumă totală de 1150 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, BÎRSAN Marcu a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit.b) și e) Codul penal, *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei.*

Potrivit prevederilor art. 100 alin. (4) Cod procedură penală, toate probele administrate în cauza penală urmează a fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile legale, prin procedee probatorii respective.

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și

veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța pune la baza hotărârii sale numai acele probe, la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură.

Colegiul penal ajunge la concluzia că acțiunile inculpatului BÎRSAN Marcu urmează a fi recalificate din art. 187 alin.(2) lit. b), e) şi f) Cod penal în baza art. 187 alin.(2) lit. b) și e) din Codul penal, fapt ce rezultă din probele administrate în prezenta cauză penală.

Colegiul penal apreciind probele administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinenței, concludenții și utilității lor conchide că vinovăția inculpatului BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, și-a găsit confirmare în ședința instanței de apel și aceasta rezultă din probele administrate direct în cadrul cercetării judecătorești și apreciate, în ansamblu.

Astfel, instanța de apel reține că inculpatul BÎRSAN Marcu a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) şi f) Cod penal al Republicii Moldova conform semnelor calificative : *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile".*

Instanța de apel stabilind în mod corect situația de fapt conchide necesar de a recalifica acțiunile inculpatului BÎRSAN Marcu în baza art. art. 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal al Republicii Moldova, conform indicilor calificativi: - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, or* caracterul de daune în proporții considerabile este prevăzut la prevederile art. 126 alin.(2) CP al Republicii Moldova, în redacția legii cu modificări la data de 06.06.2024 (în vigoare de la data de 07.09.2024) or această lege are efect retroactiv în temeiul prevederilor art. 10 Cod penal al Republicii Moldova, fiind mai blândă şi mai favorabilă pentru inculpat, care influențează încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în cadrul instanței de apel, inculpatul BÎRSAN Marcu a declarat că învinuirea adusă îi este clară, nu recunoaște vinovăția în infracțiunea incriminată. A indicat că pe LEȘAN Alexandru nu îl cunoaște. La moment execută pedeapsa pe altă sentință a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 2017.

Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul BÎRSAN Marcu a declarat că vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut-o, pe partea vătămată LEȘAN Alexandru nu îl cunoaște, prima dată l-a văzut în incinta instanței de judecată. La data de 12.08.2017, se afla în *****, la bunica, unde s-a aflat până în luna septembrie. Nu recunoaște vina, nu a comis nimic la data de 12.08.2017. Pe Sergiu BOTOI nu îl cunoaște. Telefonul mobil nu i-a vândut lui CHIPIȘÎNOV Andrei.

În continuare, indiferent de faptul că inculpatul BÎRSAN Marcu la faza de urmărire penală, în instanța de fond și în cadrul ședinței în instanța de apel nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate, Colegiul penal conchide ca fiind dovedită vinovăția inculpatului BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod Penal, prin justificarea probelor cercetate.

Colegiul penal reiterează că vinovăția inculpatului BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, se demonstrează cu certitudine prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel sub aspectul cercetării și aprecierii, probele administrate în cauză următoarele probe:

- Declarațiile părții vătămate, LEȘAN Andrei, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a declarat instanței că pe BÎRSAN Marcu până la caz nu l-a cunoscut, îl cunoaște în legătură cu cazul dat. La data de 11.08.2017, în jurul orelor 24:00, a mers la market-ul „Fidesco" lângă ASEM, unde a făcut cunoștință cu o fată, cu care au decis să se plimbe prin parc. Mergând spre parc, a văzut o persoană de gen masculin, care purta haină cu glugă pe cap. Ajungând în parc, această persoană de gen masculin s-a apropiat de el și a cerut o țigară, în timp ce scotea pachetul de țigări, altă persoană care nu a văzut-o, l-a lovit după cap, la ce el a căzut, cu ce l-a lovit nu poate spune. Prietena în acel moment era alături. Fiind la pământ, a văzut ca prin ceață, cum persoana care purta gluga pe cap îl căuta prin buzunare. Nu poate spune dacă e persoana care la moment este prezentă în sala ședințe de judecată, căci a trecut mult timp. La poliție i-au arătat niște fotografii, dar nu a recunoscut nici o persoană. Concretizează că a recunoscut persoana după fotografie, ca fiind persoana care l-a căutat prin buzunare, după corpolență. La moment nu își amintește cum o chema pe prietenă cu care făcuseră cunoștință. A doua zi a sunat la poliție. Ulterior i-au comunicat că s-a găsit telefonul la o persoană care l-a procurat. Telefonul l-a recunoscut. Când i-a cerut persoana cu glugă în cap o țigară, vorbea în limba de stat. Căzând la pământ în urma loviturii după cap, ambele persoane îi aplicau lovituri cu picioarele în diferite regiuni ale corpului. La acel moment era în stare de ebrietate, căci consumaseră vreo două sticle de bere. La poliție, spre recunoaștere i-au fost prezentate vreo 3-4 fotografii color. La moment nu poate spune dacă este persoana din sala de judecată ce a cerut țigara, persoana ceia era de o înălțime aproximativ 170 cm. El are aproximativ o înălțime de 175 cm;

- Declarațiile martorului BOTOI Sergiu, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, a declarat instanței că pe BÎRSAN Marcu îl cunoaște aproximativ din anul 2017-2018, sunt cunoscuți. Nu ține minte ce a avut loc în anul 2017. Pe CHIPIȘINOV Andrei nu îl cunoaște. Marcu a venit la el cu un telefon, cu propunerea de a-l vinde, spunând că a găsit acest telefon. Astfel, el i-a propus acel telefon unui prieten de al său, și împreună cu Marcu au dus telefonul. Nu cunoaște de unde Marcu a luat telefonul, i-a spus că l-a găsit. Din câte își amintește, telefonul era de model „Samsung", dar nu ține minte sigur, la fel nici seria nu o cunoaște. Din câte își amintește, Marcu a venit singur la el, dar posibil că era cu concubina lui pe nume Ana. Telefonul l-a vândut unui cunoscut de al său pe nume Andrei. Banii pentru telefon a luat Marcu. S-au întâlnit toți trei, dar Marcu s-a înțeles cu Andrei câți bani să îi dea pentru telefon. A fost audiat la poliție. A vorbit adevărul și atunci la poliție, cât și în ședința de judecată. Declarațiile au fost scrise de către el personal, din câte își amintește. A depus declarații benevol, nu a fost impus de către nimeni. La moment a povestit ceea ce ține minte. Susține martorul că l-a întrebat la acel moment pe Marcu, dacă este tot normal cu telefonul, dacă nu este sustras, la ce i-a spus că totul e bine. Susține declarațiile făcute în cadrul urmăririi penale,

nu ține minte cum i-a spus Marcu de unde a luat telefonul, căci a trecut 5 ani aproximativ. Declarațiile sale le-a scris personal cu mâna sa. Pe LEȘAN Alexandru nu îl cunoaște;

- ***Procesul verbal de ridicare din 05.09.2017,*** potrivit cărui, de la CHIPIȘINOV Andrei a fost ridicat telefonul mobil de model „LG E730" de culoare neagră, rezultatul examinării cărui sunt consemnate în procesul verbal al acțiunii procesuale respective. Telefonul menționat a fost recunoscut drept corp delict (f.d. 36-38);

- ***Proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.04.2018,*** potrivit cărui, partea vătămată LEȘAN Alexandru a recunoscut persoana sub nr.3, care potrivit anexei este BÎRSAN Marcu (f.d.77-78);

12. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 93 Cod penal, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilite de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Conform prevederilor art. 99 Cod de procedură penală, alin.(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță.

Potrivit art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Din economia rigorilor art. 101 alin.(1), (2), (3) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel conchide că învinuirea adusă inculpatului BÎRSAN Marcu în comiterea infracțiunii de jaf, a fost dovedită pe deplin în, acțiunile acestuia întrunind sub aspect subiectiv şi obiectiv semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de norma art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal al Republicii Moldova calificându-se după indicii: „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea*

violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, respectiv există suficiente probe cu privire la vinovăția acestuia.

Concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei constatate, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală specială, fapta reținută în sarcina inculpatului se califică în baza articolului 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod penal, reieșind din întreaga sistemă de probe examinate mai sus şi apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele şi demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul BÎRSAN Marcu a comis faptele imputate.

Astfel, în temeiul art. 14 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, „infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție şi pasibilă de pedeapsă penală". De asemenea, potrivit reglementărilor stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate de organele competente.

În virtutea dispoziției legale indicate la art. 384 alin.(1) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, „instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal".

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin.(1) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului şi care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare şi recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci cînd nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delicte; pct. 14) cine şi în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

Astfel, instanța de apel conchide că în privința inculpatului BÎRSAN Marcu a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare. La fel, conform art. 6 alin.(3) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul concretizează că inculpatului i s-a adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, dar și probele pe care se fundamentează acuzația în materie penală, precum și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o

manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit, prin ordonanța de punere sub învinuire şi rechizitoriul întocmit, astfel că întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 CPP, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul BÎRSAN Marcu a comis fapta prevăzute de art. 187 alin.(2) lit.b) și e) Cod penal al RM.

Este important de menționat că, instanța de apel purcede la recalificarea faptei cu respectarea prevederile art. 6§3 CEDO, prin prisma hotărârii CEDO Adrian Constantin vs România, fiindcă în această hotărâre CEDO este descris că în România s-au recalificat acțiunile inculpatului în ultima instanță după ierarhia căilor de atac din România, fără a fi pusă în discuție recalificarea, dar în această speță recalificarea acțiunilor se produce în instanța de apel, iar hotărârea instanței de apel poate fi atacată în termen de două luni cu recurs ordinar, unde recurenții pot să critice inclusiv reîncadrarea juridică a acțiunilor, respectiv dreptul la apărare nu este încălcat.

Colegiul, analizând declarațiile, părții vătămate, martorilor în coraport cu celelalte probe, consideră că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele materiale scrise cercetate în ședința de judecată. Instanța de apel subliniază că vinovăția inculpatului este bazată pe constatările probelor verbale şi în scris prezentate, dar şi în analiza faptului dacă acuzările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al „în afara dubiilor rezonabile", or astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare şi concordante sau a similarelor prezumției de fapt necombătute; adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161).

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin.(2) lit.b) și e) din Codul penal, instanța de recurs constată că în acțiunile inculpatului BÎRSAN Marcu se regăsesc toate elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Conform art. 113 alin.(1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993" CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală".

Verificând respectarea condițiilor prevăzute de Codul de procedură penală, dar şi poziția inculpatului, exprimată prin declarațiile oferite în calitate de bănuit şi de învinuit,

la faza urmăririi penale și în cadrul instanței de fond în coraport cu declarațiile părții vătămate, a martorilor şi cu cercetarea nemijlocită a restului mijloacelor de probă în ședința de judecată, administrate la urmărire penală, Colegiul penal constată că a avut loc fapta prejudiciabilă constatată, care a fost săvârșită de acest inculpat cu vinovăție, încadrate în conformitate cu prevederile normelor din Codul penal al Republicii Moldova expuse supra, după semnele invocate infra.

În pofida faptului că inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, aceasta se dovedește pe deplin prin probele cercetate în ședința de judecată, pe care Colegiul le apreciază ca pertinente, concludente, utile, veridice și admisibile, deoarece au fost administrate cu respectarea prevederilor legislației procesual-penale, au legătură directă cu cauza penală, influențează asupra soluționării cauzei penale și prin informațiile pe care le conțin, sunt necesare justei soluționări a acesteia.

Apreciind probele incriminate inculpatului, Colegiul statuează că, declarațiile părții vătămate LEȘAN Alexandru făcute în ședința de judecată, precum și declarațiile martorului BOTOI Sergiu, sunt consecutive, logice, se coroborează între ele, precum și se confirmă obiectiv prin celelalte probe administrate pe cauza penală, ceea ce permite Colegiului să le aprecieze ca veridice. Mai mult, lipsesc careva motive să se creadă că persoanele de mai sus îl calomniază pe inculpat sau sunt cointeresate în condamnarea inculpatului, nefiind stabilită existența unor relații ostile între inculpat și persoanele numite.

Apreciind declarațiile inculpatului BÎRSAN Marcu, Colegiul ține cont de faptul că audierea a avut loc cu participarea apărătorului, cu explicarea drepturilor și obligațiilor procesuale. De asemenea, instanța de apel reține că inculpatul este cu siguranță cointeresat de un deznodământ favorabil pentru sine, depunând declarații inconsecvente și contradictorii, prin urmare, instanța le apreciază critic declarațiile inculpatului BÎRSAN Marcu și lipsite de credibilitate, având în vedere că la etapa urmăririi penale, partea vătămată l-a recunoscut pe BÎRSAN Marcu, că anume el a fost cel care a sustras de la el telefonul mobil.

Mai mult, analizând declarațiile martorului BOTOI Sergiu făcute atât în ședința de judecată, cât și la faza de urmărire penală, pe care acesta le susține, a indicat că BÎRSAN Marcu i-a comunicat că: „ *telefonul de model „LG” a luat de la un bărbat care s-a legat de Ana. La fel, i-a spus că i-a 4 aplicat câteva lovituri bărbatului dat, din motiv că el s-a legat de prietena lui Ana*”. De asemenea, martorul BOTOI Sergiu, la faza de urmărire penală a comunicat că: „ *telefonul mobil a fost vândut de BÎRSAN Marcu lui CHIPIȘINOV Andrei*”, totodată, confirmând în ședința de judecată faptul dat, iar potrivit procesului-verbal de ridicare, telefonul menționat a fost ridicat de la acesta.

13. ***Așadar, cu referință la elementele infracțiunii de furt, prevăzută de art. 187 Cod penal al Republicii Moldova, urmează a se reitera următoarele:***

Cu privire la temeiul juridic de atragere la răspundere penală, Colegiul constată că inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 187 din Codul penal, care în speță este format din relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

Obiectul material al infracțiunilor în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială şi cost determinat, fiind bunuri mobile şi străine pentru făptuitor, fiind descrise supra şi relevate din cele declarate de partea vătămată.

În subsidiar, conform art. 459 alin.(5) (art. 288 alin.(5) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002) din Codul civil, bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv banii, iar conform art. 455 (art. 285 în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002) din Codul civil, prin bunuri se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective şi drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi şi obligații civile. Prin urmare, bunurile sustrase reprezintă lucruri susceptibile apropierii individuale, în privința căruia victimele își exercitau dreptul de proprietate şi posesie, fiind bunuri mobile, care în rezultat constituie obiectul material al infracțiunii.

Analizând *latura obiectivă* a componenței infracțiunii incriminate inculpatului, instanța de apel subliniază că aceasta se comprimă prin descrierea a 4 semne distincte: a) fapta prejudiciabilă ce constă în acțiunea de luare ilegală şi gratuită; b) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; c) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile, şi d) modul deschis.

Cu referință la fapta prejudiciabilă, Colegiul relevă modul de deposedare a victimei de bunurile sale şi imposedarea, care presupune trecerea în stăpânirea inculpatului a bunurilor sustrase, iar în ansamblu şi reprezintă fenomenul luării bunurilor. Faptul deposedării şi al imposedării se demonstrează în cumul prin întregul ansamblu de mijloace de probe, cum s-a descris anterior, iar în detaliu se confirmă prin dispunerea reală de aceste bunuri sustrase de către inculpat, iar potrivit declarațiilor martorului BOTOI Sergiu, BÎRSAN Marcu a vândut telefonul sustras de la partea vătămată lui CHIPIȘINOV Andrei.

Ilegalitatea acțiunilor sale şi gratuitatea luării bunului mobil, se manifestă prin confirmarea dreptului legal de posesie asupra bunurilor sale de către părțile vătămate, exprimată în declarațiile acesteia.

Stabilirea modului deschis în acest caz a întrunit ambele criterii atât subiectiv cât şi obiectiv şi s-a realizat în opinia instanței, observate pentru alte persoane, inculpatul când a luat ilegal bunurile victimei, nu a încetat acțiunile infracționale, dar și s-a eschivat de la fața locului.

Subsecvent, instanța de apel mai detaliază că urmările au survenit în volum deplin şi mai concretizează că potrivit trăsăturilor laturii obiective pentru comiterea infracțiunii de jaf, s-a întrunit criteriul subiectiv în convingerea inculpatului, or acesta a acționat vădit pentru cei din jur şi anume față de partea vătămată cu intenția de a produce urmările prejudiciabile, iar criteriul obiectiv s-a realizat prin apariția victimei în vizorul inculpatului.

În concluzie, se statuează că infracțiunea de jaf, în speță face parte din rândul infracțiunilor materiale, care s-a consumat, inculpatul reușind să dispună de bunuri după propria dorință, ceea ce întregește latura obiectivă a infracțiunii date.

Cu privire la urmările prejudiciabile, Colegiul reține legătura indisolubilă dintre acestea şi obiectul juridic special, or prin cauzarea urmărilor se aduce atingere directă a relațiilor sociale cu privire la posesia bunurilor şi se arată implicit esența caracterului patrimonial al sustragerii.

Pe cale de consecință, obiectul juridic alături de obiectul material condiționează forma exterioară a urmărilor prejudiciabile, astfel încât, proporția reducerii masei patrimoniale a părților vătămate a fost direct proporțională cu creșterea masei patrimoniale a făptuitorilor.

În acest context, se indică exact la categoria, tipul şi valoarea bunurilor sustrase, indiferent de percepția valorii acestora de către inculpat, iar aceste prejudicii nu constituie niște „beneficii prezumate" pentru victimă, ci s-au aflat în posesia reală a inculpatului, în particular la BÎRSAN Marcu, ceea ce indică direct spre cauzarea unui „prejudiciu patrimonial efectiv" părții vătămate LEȘAN Alexandru, valorificat în mijloace bănești, la suma totală de 1150 lei.

Cu referire la reținerea agravantei prevăzute la lit.f) alin.(2), art. 187, Colegiul, subminând circumstanțele factuale sus redate, consideră necesar de a menționa faptul că caracterul de daune în proporții considerabile este prevăzut la prevederile art. 126 alin.(2) CP al RM, în redacția legii cu modificări la data de 06.06.2024 (în vigoare de la data de 07.09.2024) ori această lege are efect retroactiv în temeiul prevederilor art. 10 CP al RM, fiind mai blândă şi mai favorabilă pentru inculpat, care influențează încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, având în vedere că suma totală a bunurilor sustrase de inculpat a constituit suma de 1150 lei, care nu depășește valoare de 10 salarii medii lunare pe economie prognozate stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,(acțiuni prevăzute la lit. f), alin.(2) art. 187 Cod Penal).

În urma verificării și coroborării ansamblului probator administrat, instanța de apel conchide că prin elementele de fapt reflectate în probele cercetate, nu și-a găsit confirmare calificativul "cu cauzarea de daune în proporții considerabile" incriminat lui BÎRSAN Marcu pentru comiterea infracțiunii de jaf.

Potrivit alineatului (2) al art. 126 Cod penal al RM: „*se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei.*

La caz, Colegiul notează că, din acuzațiile înaintate inculpatului și faptele stabilite în ședința instanței de apel, nu rezultă că valoarea pagubei pricinuite de BÎRSAN Marcu depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Corespunzător, se reține că la data comiterii faptei infracționale (anul 2017), potrivit Hotărârii nr. 1233 din 09.11.2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2017, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Respectiv în cazul din speță prejudiciul material cauzat părții vătămate LEȘAN Alexandru constituie 1150 lei.

Astfel, ținând cont de prevederile art.3 alin.(1) Cod de procedură penală potrivit căruia *„În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească”,* acțiunile inculpatului BÎRSAN Marcu urmează a fi reîncadrate în prevederile art. 187 alin.(2) lit. b) și e) Cod Penal, având în vedere modificările operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 07.09.2024, prin care s-a modificat art. 126 alin.(2) Cod Penal având următorul cuprins: "(2) *se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Prin urmare Colegiul ținând cont de prevederile art. 10 alin.(1) Cod penal, care prevede că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică *se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi,* inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale, în coroborare cu prevederile art. 126 alin.(2) CP se impune necesitatea recalificării faptelor inculpatului BÎRSAN Marcu în baza art. 187 alin.(2) lit.b) și e) Cod penal, cu excluderea agravantei prevăzute la lit.f) al alin.(2), art. 187 Cod penal având în vedere că prejudiciul cauzat părții vătămate nu depășește 10 de salarii medii lunare pe economie prognozate, ținând cont de faptul că salariu mediu pe economie la momentul săvârșirii faptei (anul 2017) constituia 5600, iar prejudiciul cauzat părții vătămate constituie 1150 lei, astfel în lipsa unui prejudiciu în proporții considerabile cauzat prin infracțiune, Colegiul consideră necesar de a exclude din încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului BÎRSAN Marcu semnul calificativ ”cu cauzarea de daune considerabile”, având în vedere că prejudiciul cauzat părții vătămate nu depășește 10 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

În același context, instanța reține și calificativul agravant prevăzut la lit. e) al alin.(2) din art. 187 a Codului penal – „*cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*”.

Violența reprezintă acțiunea ilegală și intenționată asupra corpului și/sau psihicului unei persoane, săvârșită contrar sau în pofida voinței acesteia, cauzându-i-se un prejudiciu sau fiind pusă în pericol de a i se cauza un astfel de prejudiciu. Astfel, acțiunea de luare a bunurilor altei persoane săvârșită de inculpatul BÎRSAN Marcu, prin deposedare și aplicarea violenței, se confirmă prin cumul de probe prezentate de către acuzatorul de stat.

Prin „*violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei*” se înțelege fie cauzarea intenționată a leziunii corporale, care nu a avut drept urmare o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă,

fie aplicarea intenționată a loviturilor sau săvârșirea altor acțiuni violente care au cauzat o durere fizică, dacă acestea nu au creat pericol pentru viața sau sănătatea victimei.

Astfel Colegiul reține pertinente speței declarațiile părții vătămate LEȘAN Andrei care a indicat că *ajungând în parc, această persoană de gen masculin s-a apropiat de el și a cerut o țigară, în timp ce scotea pachetul de țigări, altă persoană care nu a văzut-o, l-a lovit după cap, la ce el a căzut, cu ce l-a lovit nu poate spune, căzând la pământ în urma loviturii după cap, ambele persoane îi aplicau lovituri cu picioarele în diferite regiuni ale corpului.*

În același context, instanța reține şi calificativul agravant prevăzut la lit. b) al alin.(2) din art. 187 a Codului penal – „*săvârșită de două sau mai multe persoane*".

Agravanta „săvârșite de 2 sau mai multe persoane" presupune existența a trei ipoteze: 1) săvârșirea infracțiunii de doi sau mai mulți coautori; 2) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care întrunește semnele subiectului infracțiunii, în comun cu una sau mai multe persoane, care nu întrunesc aceste semne; 3) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care întrunește semnele subiectului infracțiunii prin intermediul unei persoane care nu întrunește aceste semne. Lipsa sau prezența înțelegerii prealabile dintre făptuitorii nu poate influența calificarea celor săvârșite, dar poate fi luată în considerare la individualizarea pedepsei.

Raportând cele menționate supra la circumstanțele faptice ale cauzei, instanța de apel atestă că la caz, BÎRSAN Marcu în urma înțelegerii prealabile și de comun acord cu persoane la moment nestabilite de organul de urmărire penală, au realizat latura obiectivă a infracțiunii incriminate având calitatea de coautori ai infracțiunii, fapt confirmat prin probele cercetare nemijlocit în cadrul ședinței de judecată, și anume declarațiile părții vătămate care a indicat că *căzând la pământ în urma loviturii după cap, <u>ambele persoane</u> îi aplicau lovituri cu picioarele în diferite regiuni ale corpului*.

Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de jaf este una intenționată, iar conținutul intenției trebuie examinat şi determinat, stabilit din materialele faptei, adică prin aprecierea tuturor elementelor laturii subiective.

Concluzia privind conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanțelor de fapt şi de drept analizate supra denotă prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunii de către inculpatul BÎRSAN Marcu.

Subsecvent, prezența intenției directe a fost determinată şi de alte acțiuni evident premeditate, care nu pot fi executate în absența aspectelor volitive şi intelective ale acestui semn, or, inculpatul BÎRSAN Marcu a efectuat acțiuni concrete în scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pentru a le folosi după propria năzuință.

Concomitent, instanța de recurs nu a constatat semne care ar infirma prezența scopului de cupiditate la săvârșirea infracțiunii, ori din mijloacele de probă administrate denotă exclusiv dorința inculpatului de a beneficia de bunurile sustrase, de a le trece în posesia acestora or a altor persoane, neavând intenția folosirii temporare a bunurilor, circumstanțe realizate în speță şi iterate supra. Or în acest context Colegiul ține să precizeze că bunul sustras de către BÎRSAN Marcu a fost vândut, iar prin procesul-verbal de ridicare din 05.09.2017, de la CHIPIȘINOV Andrei a fost ridicat telefonul mobil de

model „LG E730” de culoare neagră, pe care partea vătămată l-a recunoscut ca fiind al lui. Totodată în acest context instanța de apel reține pertinente și declarațiile martorului BOTOI Sergiu care a declarat că *anume Marcu a venit la el cu un telefon cu propunerea de a-l vinde, spunând că a găsit acest telefon. Astfel, el i-a propus acel telefon unui prieten de al său, şi împreună cu Marcu au dus telefonul.*

Din punct de vedere al calității de *subiect al infracțiunii*, Colegiul penal statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, iar inculpatul BÎRSAN Marcu este născut pe 16 septembrie 2001, după cum reiese din extrasul din Registrul de Stat al Populației, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru şi întrunește condițiile subiectului pasibil de răspundere penală, având la data comiterii infracțiunilor pe data de 12 august 2017 vârsta de 16 ani.

Sub aspectul dat, în urma examinării mijloacelor de probă sus citate, Colegiul Penal a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, art. 101 Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, prin prisma admisibilității, pertinenței și concludenții, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpatului BÎRSAN Marcu în cadrul ședinței de judecată și în instanța de apel și probele administrate, stabilind situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit b) și e) Cod Penal al Republicii Moldova.

Sub aspectul expus, Colegiul Penal ajunge la ferma convingere că de fapt alegațiile privind dezacordul cu sentința de condamnare în privința lui BÎRSAN Marcu, constituie doar o concluzie a apărătorului și a inculpatului, fiind aduse doar unele critici aprecierii probelor administrate, or la capitolul dat, Colegiul Penal menționează că participarea inculpatului BÎRSAN Marcu a fost adeverită nemijlocit prin materialele cauzei penale, dar și prin proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 17.04.2018, potrivit cărui, partea vătămată LEȘAN Alexandru a recunoscut persoana sub nr.3, care potrivit anexei este BÎRSAN Marcu (f.d.77-78).

De asemenea, instanța de apel respinge alegațiile apărării referitor la faptul că nu inculpatul BÎRSAN Marcu a sustras telefonul de la partea vătămată, or aceste circumstanțe se combat prin declarațiile martorului BOTOI Sergiu *care a declarat că* ***Marcu a venit la el cu un telefon, cu propunerea de a-l vinde, spunând că a găsit acest telefon****. Astfel, el i-a propus acel telefon unui prieten de al său, şi împreună cu Marcu au dus telefonul. Nu cunoaşte de unde Marcu a luat telefonul, i-a spus că l-a găsit. Din câte îşi aminteşte,* ***telefonul era de model „Samsung****”, dar nu ține minte sigur, la fel nici seria nu o cunoaște. Din câte îşi aminteşte, M****arcu a venit singur la el, dar posibil că era cu concubina lui pe nume Ana. Telefonul l-a vândut unui cunoscut de al său pe nume Andrei. Banii pentru telefon a luat Marcu. S-au întâlnit toți trei, dar Marcu s-a înțeles cu Andrei câți bani să îi dea pentru telefon.***

În urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, instanța de apel ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului, în comiterea faptelor incriminate, astfel

că la acest capitol se reţin drept declarative argumentele apărătorului acesteia cu referire la faptul că învinuirea este formală şi nu este confirmată prin probe.

Cu referire la motivele invocate de apelant, precum că prima instanţa a adoptat soluţia incorectă de condamnare a inculpatului, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, pe motiv că materialele cauzei penale nu conţin nici o probă pertinentă şi concludentă care ar demonstra vinovăţia inculpatului, Colegiul penal notează că nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinţei adoptate în partea recunoaşterii vinovăţiei inculpatului în comiterea acţiunilor infracţionale.

Instanţa de apel consideră că aceste afirmaţii ale apelantului reprezintă opinia subiectivă a părţii apărării or, Colegiul corect şi justificat şi-a motivat soluţia sub aspectul recunoaşterii vinovăţiei inculpatului în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b) şi e) Cod penal, luând în consideraţie probele administrate legal de către organul de urmărire penală şi cercetate în şedinţa de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, utilităţii, concludenţii, veridicităţii şi coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt şi de drept, şi ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăţia inculpatului în comiterea faptei şi prezenţa în acţiunile inculpatului a elementelor infracţiunii incriminate.

Instanţa de apel, cercetând probele, audiind suplimentar inculpatul BÎRSAN Marcu, verificând probele cercetate în prima instanţă, constată ca fiind demonstrată cu certitudine comiterea de către BÎRSAN Marcu a infracţiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit b) şi e) al Republicii Moldova, *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru sănătatea persoanei.* Respectiv, Colegiul penal a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, acestea primind apreciere la justa lor valoare, concluziile instanţei de apel rezultă din materialul factologic acumulat în cauză.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind lipsită de credibilitate versiunea inculpatului despre nevinovăţia sa, or probele cercetate dovedesc incontestabil vinovăţia lui BÎRSAN Marcu, iar temei pentru a pune la îndoială veridicitatea lor nu s-a constatat, acestea fiind obţinute cu respectarea normelor de procedură şi în ansamblu coroborează între ele, confirmând pe deplin vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunilor imputate.

Totodată, nerecunoaşterea vinei de către inculpat, instanţa de apel o apreciază ca o metodă de apărare şi un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Codul de procedură penală şi art.6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declaraţiilor false sau refuzul de a face declaraţii şi nu poate fi calificat ca circumstanţă agravantă la stabilirea pedepsei penale. Astfel, poziţia inculpatului BÎRSAN Marcu, susţinută în prima instanţă şi în instanţa de apel, potrivit căreia nu recunoaşte vina în comiterea infracţiunii imputate este una declarativă şi formală, exprimată cu scopul de a evita răspunderea penală.

Prin urmare, probele cercetate în cadrul instanței de apel urmează a li se da o apreciere justă, deoarece stabilesc implicit vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de care este învinuit. Acțiunile inculpatului, la acea etapă, au fost corect încadrate ca unele infracționale şi nu au fost constatate circumstanțe care ar exclude urmărirea penală. Revenirea asupra poziției apărării privind achitarea acestuia, instanța de apel ține că aceasta, nu este justificată cu nimic. Simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpat – negarea realității evidente, demonstrată de altfel prin probe, nu poate influenta convingerea bazată pe probe pertinente.

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, instanța este datoare să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a respectării tuturor prevederilor legale. Ține a fi remarcat că, forța probatorie a cumulului de probe administrate la caz şi supuse examinării nu a fost pusă la îndoială de către partea apărării şi, ca urmare, nu a fost indicat nici un argument sau o circumstanță care ar determina recunoașterea probelor ca lipsite de putere juridică şi acumulate cu încălcări procedurale, fapt ce determină legalitatea administrării acestora.

Colegiul reține că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 389, alin.(1) şi (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale şi citite în instanța de judecată în absența lor.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin.(1) pct. 1)-4) Cod de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Respectiv, instanța de apel consideră că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit b) și e) Cod penal, este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

14. Cu referire la pedeapsa ce urmează a fi stabilită inculpatului BÎRSAN Marcu Colegiul Penal menționează că potrivit prevederilor art. 61 Codului penal, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are

drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Codului penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanțele şi datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Colegiul Penal reține că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Totodată, potrivit pct. 22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art. 394 alin.(2) Cod de Procedură Penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: - stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede şi alte categorii de pedepse mai ușoare; - aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod Penal); - aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art. 89 Cod Penal, precum şi a liberării de răspundere penală conform art. 55 Cod Penal.

Totodată, instanța de apel precizează că în conformitate cu pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul şi scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul şi mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În același context, pct. 11 al Hotărârii nominalizate statuează că instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanțele şi datele care caracterizează atât negativ, cât şi pozitiv persoana inculpatului şi care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei.

Colegiul Penal constată că la individualizarea răspunderii penale și pedepsei penale, la stabilirea măsurii pedepsei, instanță de apel ține cont de scopul pedepsei penale, de dispozițiile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal. Pe de altă parte, pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În acest sens, Colegiul Penal reiterează şi prevederile art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie şi faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice motivele pe care se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987).

Luând ca bază aceste prevederi şi soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure şi de facto*, instanța urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale şi decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi în limitele fixate în partea specială a acestuia. Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală şi când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 CPP, stabilind termenul şi mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracțiuni săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei şi depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiuni săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiuni.

15. Așadar, la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal respectă prevederile art. 96, art. 385 alin.(1) și art. 394 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum şi

motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru a-şi îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său şi al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate şi a duratei, atât gravității faptei şi potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât şi aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere şi de reeducare, precum şi scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile

Instanța de apel, notează că raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine inclusiv și personalitatea inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a acestora în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

Infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă *închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.*

La caz, conform art.16 din Codul penal, infracțiunea săvârșită de BÎRSAN Marcu, se atribuie la categoria infracțiunilor *grave.*

16. În mod concret, la stabilirea pedepsei inculpatului BÎRSAN Marcu, instanța de apel, reține că la locul de trai se caracterizează negativ (f.d. 195), la evidența medicului narcolog şi psihiatru nu se află (f.d. 191 Vol I), ultimul este celibatar, are un copil minor la întreținere, anterior a fost condamnat:

- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 iunie 2017, BÎRSAN Marcu, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f), 188 alin. (2) lit. b), f), 84 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 1 lună în penitenciar pentru minori. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017s-a casat parțial Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 iunie 2017 în partea numirii pedepsei, în baza art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) cu aplicarea prevederilor art. art. 70 și 79 Cod penal și 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, art. 188 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal cu aplicarea art. art. 70 și 79 Cod penal și art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, în temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani în penitenciar pentru minori;

- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2017, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 187 alin.(2) lit. f), 190 alin.(2) lit. c), 84 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori;
- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 mai 2018, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d), 84 alin.(4) Cod penal a fost adăugat parțial pedepsele aplicate prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017 și Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2017, stabilindu-i o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori. Sentința este menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2018;
- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 iunie 2018, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin.(3) Cod penal și art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin.(3) Cod penal și art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, în temeiul art. 84 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori;
- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 iulie 2018, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal stabilindu-i pedeapsa de 1 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru minori. Sentința a fost casată parțial în partea numirii pedepsei prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3), 79 Cod penal și art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 ani 6 luni, cu executarea în penitenciar pentru minori. Decizia fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2019;
- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 decembrie 2018, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f), art. 187 alin.(2) lit. e) și f), art. 187 alin.(2) lit. b) și f) cod penal, cu aplicarea art. 84 alin.(1) și (4) Cod penal, a fost adăugat parțial pedeapsa aplicată prin Sentința din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori. Sentința fiind castă parțial prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), e) și f), cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) și art.79 Cod penal și art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 187 alin. 2) lit. e) și f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) și art. 79 Cod penal și art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) și art. 79 Cod penal și art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală. În baza art. 84 alin.(1) și (4) Cod penal, a fost adăugat parțial pedeapsa

stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 mai 2018, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 noiembrie 2019, BÎRSAN Marcu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod penal, în temeiul art. 84 alin.(4) Cod penal, a fost adăugat pedeapsa neexecutată aplicată prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 decembrie 2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani și 8 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, sentința fiind menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020;

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 august 2020 în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumularea parțială a pedepselor stabilite prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2019, prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020 și prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 noiembrie 2019, a fost stabilit lui BÎRSAN Marcu o pedeapsă definitivă de 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a fost calculat din data pronunțării încheierii, 10 august 2020, cu includerea în acest termen a duratei arestării preventive din 03 decembrie 2016 până la 14 decembrie 2016, precum și a duratei pedepsei executate de la 26 octombrie 2017 până la 10 august 2020. Încheierea a devenit definitivă și irevocabilă la 25 august 2020.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 ianuarie 2024 a fost admis demersul Penitenciarului nr. 4 – Cricova cu privire la cumularea pedepselor stabilite lui BÎRSAN Marcu aplicate prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 iunie 2018 și prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 august 2020. Conform art. 84 alin (4) Cod penal, s-a cumulat parțial pedepsele aplicate lui BÎRSAN Marcu, prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 iunie 2018 și prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 august 2020, și i s-a stabilit o pedeapsă definitivă de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, cu reducerea acesteia cu 12 zile, stabilite prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 noiembrie 2019. Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui BÎRSAN Marcu urmează a fi calculat din 26 ianuarie 2024, incluzându-i în perioada detenției termenul duratei arestării preventive din 03 decembrie 2016 până la 14 decembrie 2016, precum și a pedepsei executate din 26 octombrie 2017 până la 26 ianuarie 2024.

În continuare cu titlu de circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpatului nu au fost reținute.

Totodată, temeiuri pentru liberarea inculpatului BÎRSAN Marcu de la răspunderea penală conform prevederilor art. 53 Cod penal Colegiul nu a stabilit.

Colegiul notează că în speță sunt aplicabile prevederile art. 70 alin.(3) Cod penal care prevăd că *la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârşirii infracţiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabileşte din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvârşită, reduse la jumătate,*

respectiv având în vedere faptul că la data comiterii infracțiunii (12 august 2017) inculpatul BÎRSAN Marcu a.n. ***** avea vârsta împlinită de 16 ani, la stabilirea pedepsei Colegiul va ține cont de prevederile art. 70 alin.(3) Cod Penal.

La fel, potrivit prevederilor art. 79 Cod penal, *(1) Ţinând cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvârşite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.* ***Minoratul persoanei care a săvârşit infracţiunea se consideră circumstanţă excepţională****. Săvârşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională. (1[1]) Poate fi considerată excepţională atât o circumstanţă atenuantă, cît şi un cumul de asemenea circumstanţe legate de situaţiile menţionate la alin.(1). (3) În cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracţiunilor deosebit de grave, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puţin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracţiunea săvârşită. (4) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detenţiunii pe viaţă, în cazul recidivei de infracţiuni sau al săvârşirii de infracţiuni prevăzute la art.166[1] alin.(2)–(4).*

Astfel Colegiul la stabilirea și individualizarea pedepsei va ține cont de circumstanțele excepționale constatate în speța dedusă judecății, și anume minoratul inculpatului, având în vedere că BÎRSAN Marcu a comis infracțiunea incriminată la vârsta de 16 ani.

Prin urmare, având în vedere cumulul de circumstanțe evidențiate supra, în ceea ce privește categoria pedepsei ce urmează a fi stabilită inculpatului, Colegiul penal, se va călăuzi de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de necesitatea apărării societății împotriva comiterii unor astfel de infracțiuni, reținând că aplicarea pedepsei trebuie să contribuie la corectarea inculpatului, să-l rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea. În acest context, Colegiul penal având în vedere limitele pedepsei cu închisoarea prevăzute de Legea penală, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art. 61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, în privința inculpatului este echitabilă aplicarea unei pedepse cu închisoare de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

Or, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanţelor cauzei şi a personalităţii inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul acestuia în viaţa socială, precum şi cel din înainte şi după săvârşirea infracţiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, *constată că corijarea şi reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare conform limitelor stabilite supra.*

Aşadar, având în vedere faptul că BÎRSAN Marcu nu este la prima abatere de ordin penal, anterior fiind judecat şi condamnat pentru comiterea de fapte similare, îndreptate cu precădere împotriva relațiilor sociale privind patrimoniul, săvârșirea acestora căpătând un caracter sistematic şi persistent, instanța de apel conchide că o pedeapsă mai blândă decât pedeapsa cu închisoare reieșind din datele ce caracterizează personalitatea inculpatului nu-și v-a atinge scopul. De altfel, pentru săvârșirea de fapte similare, BÎRSAN Marcu a fost cu pedeapsa închisorii pentru comiterea acelorași categorii de infracțiuni, aspecte de fapt ce denotă că în pofida încrederii acordate, BÎRSAN Marcu nu și-a făcut concluziile de rigoare aspect de fapt care dau temei de a concluziona că nu există alte căi de a reacționa decât prin aplicarea în raport cu inculpatul a celei mai severe pedepse penale cum este închisoarea.

Astfel, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura şi durata sancțiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”.

Astfel, Colegiul penal, sub aspectul individualizării pedepsei, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, ține cont în deplină măsură de norma art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Totodată, Colegiul penal atestă că, pedeapsa penală se aplică numai de către instanțele judecătorești. Legiuitorul stabilește prin lege pedepsele pentru infracțiuni și criteriile de individualizare a lor. Călăuzindu-se de aceste criterii, instanța de recurs, la stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului, realizează voința legiuitorului, și nu a sa. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială a Codului penal. Categoria și termenul (limită) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

În continuarea concluziilor sale, instanța de apel remarcă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să

se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Categoria și termenul pedepsei ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 78 Cod penal.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatei până sau după săvârșirea infracțiunii.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și reeduca se poate de concluzionat că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

Prin urmare, Colegiul penal luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise și anume că infracțiunea de jaf, este săvârșită cu intenție, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de faptul că inculpatul nu a recunoscut vina în infracțiune incriminată, nu este la prima abatere anterior fiind condamnat pentru infracțiuni similare potrivit F264 și ordonanțelor au fost încetate 10 cauze penale, Colegiul Penal conchide că inculpatului BÎRSAN Marcu urmează a-i fi stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, or această pedeapsă are drept scop de a influența inculpatul de a-și revizui atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

În acest sens, Colegiul consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor statului şi întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul

gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia. Instanța de apel constată că pedeapsă privativă de libertate este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul reține că pedeapsa stabilită inculpatului BÎRSAN Marcu, sub formă de închisoare reprezintă o consecință juridico-penală a faptelor comise de ultimul, adică o reacție la faptele infracționale săvârșite de acesta. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorilor și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, totodată pedeapsa aplicată inculpatului nu trebuie să aibă caracter punitiv însă nu unul excesiv, care să nu prejudicieze principiul proporționalității dintre fapta săvârșită și pedeapsa reală care o merită inculpatul.

La caz, Colegiul penal efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei şi a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, corijarea şi reeducarea acestuia este posibilă cu izolarea de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea. În aceste condiții, urmează a fi notat că pedeapsa este principalul mijloc de realizare a scopului legii penale. Mai mult decât atât, pentru ca echitatea socială să fie reală, iar pedeapsa echitabilă, aceasta trebuie să fie dispusă cu respectarea strictă a principiului diferențierii şi individualizării pedepsei penale.

Deci, Colegiul conchide că pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Deci, Colegiul penal consideră că, pedeapsă individualizată este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Or, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei şi a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul acesteia în viața socială, precum şi cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatului, *constată că corijarea şi reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare conform limitelor stabilite supra* or anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor şi intereselor statului şi întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpată, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpată, cât și personalității acesteia.

Colegiul penal și-a argumentat riguros soluția la acest capitol şi a motivat decizia pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei pedepse mai blânde, va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal. În acest context, instanța de recurs a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, *personalitatea inculpatului*, dar şi *gravitatea infracțiunii săvârşite* şi valența relațiilor sociale prejudiciate.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea şi reeducarea inculpatului BÎRSAN Marcu, v-a fi pe deplin atins, doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 3 (trei) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă, or pedeapsa penală este *echitabilă* atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiunii atât de către condamnat, precum şi de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. *Legalitatea* pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. *Individualizarea* pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi pedepsei penale.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului este capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În contextul raționamentelor expuse supra, Colegiul Penal reține că la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului BÎRSAN Marcu instanța de apel a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod Penal, şi anume: gravitatea infracțiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestora, respectiv în acest sens va respinge ca neîntemeiat argumentele acuzării privind aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare în cuantumul solicitat prin cererea de apel declarată, or în accepțiunea Colegiului, categoria de pedeapsă aplicată lui BÎRSAN Marcu în coroborare cu prevederile art. 70 alin.(3) și art. 79 Cod penal sub formă de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpatului, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, or persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată.

Concomitent, Colegiul penal reține că, instanța de fond justificat a soluționat soarta corpurilor delicte, temei de a interveni în Sentință în această parte, Colegiul nu a constatat.

Generalizând aceste aspecte, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, va respinge ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI, și va admite, apelurile declarate de avocatul Anatolie JEREGHI în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu, precum și apelul declarat de inculpatul BÎRSAN Marcu, inclusiv din oficiu, împotriva Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024, casează parțial această Sentință și pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu menținerea celorlalte dispoziții ale Sentinței fără modificări.

17. În temeiul celor expuse, călăuzindu-se de prevederile art. 409 alin.(2), art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) și pct.2), art. 417-418 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău —

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat, Denis CEBOTARI.

Se admit apelurile declarate de avocatul Anatolie JEREGHI în interesele inculpatului BÎRSAN Marcu, precum și apelul declarat de inculpatul BÎRSAN Marcu, inclusiv din oficiu.

Se casează parțial Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024.

Se rejudecă cauza, și se pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

BÎRSAN Marcu se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal al Republicii Moldova, şi în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3), art.79 Cod penal, i se aplică pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei sub formă de închisoare, aplicată inculpatului BÎRSAN Marcu urmează a fi calculat din data pronunțării prezentei Decizii – 27 noiembrie 2024.

Se mențin dispozițiile Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1953/2021 din 30 iulie 2024 cu privire la soarta corpului delict.

Decizia este executorie din momentul adoptării, și poate fi suspusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav SCHIBIN